

напрямку до периферії раневого каналу. При цьому розриви виникають внаслідок передачі енергії фрагменту на стінки органу через їх вміст. При пошкодженні паренхіматозних органів енергія фрагменту передається безпосередньо на тканини. Тут на шляху виникнення тимчасової порожнини немає проміжної ланки у вигляді рідини або газу, тому спостерігається руйнація цих органів.

Морфологічно в зоні пошкодження тканин при попаданні фрагменту виділяють три зони: перша зона - раневий канал, як зона безпосереднього руйнування тканин зарядом; друга зона - зона контузії. (забій, струс), що утворюється внаслідок безпосереднього впливу заряду на тканини; третя зона - зона вторинного некрозу, яка утворюється внаслідок впливу ударної хвилі від вибуху.

Розміри тимчасової порожнини та масштаби пошкодження тканин - залежать від декількох факторів, зокрема: від розміру та швидкості фрагменту; від анатомо-фізіологічних особливостей тканин і органів, через які проходить фрагмент, та ін.

Висновки: в ході проведеного аналізу випадків смерті від ушкоджень, зокрема судово-медичної експертизи трупа чоловіка було виявлено видові ознаки мінно-вибухової травми.

Ключові слова: міно-вибухова травма, вогнепальні ушкодження, раневий канал.

ПИТАННЯ «СМЕРТІ МОЗКУ» В СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ THE ISSUE OF "BRAIN DEATH" IN MODERN MEDICINE

Потькало Катерина Ігорівна, Ковбаса Катерина Ігорівна, Писаренко Карина Юріївна
Potkalo K., Kovbasa K., Pysarenko K.

Науковий керівник: доктор філософії Мустафіна Г. М., к.мед.н., доц. Черняк В. В.

Scientific adviser: Mustafina G., PhD, assoc. prof. Chernyak V., PhD, MD

Полтавський державний медичний університет

Кафедра патологічної анатомії та судової медицини

м.Полтава, Україна

Актуальність: наразі смерть мозку трактується як повне та незворотне припинення всіх функцій головного мозку, в тому числі й стовбура, що реєструється при працюючому серці та ШВЛ. Швидка і точна реєстрація даного стану необхідна для припинення марної підтримки функцій життєдіяльності. Проблема смерті мозку стає значущою, якщо пацієнт, після її констатації, розглядається в якості потенційного донора.

Мета роботи: робота направлена на висвітлення актуальності проблемних питань діагностики смерті мозку.

Матеріали та методи: ознайомлення з експертизами трупів, що померли в лікарні.

Результати: смерть мозку встановлюється на підставі як клінічних, так і інструментальних досліджень. Це, в більшості, направлено на те, щоб відрізнити СМ від декортикації, що, на відміну, не розглядається як смерть.

Вперше поняття «смерть мозку» виникло у післявоєнні роки минулого століття. Його описав Mollaret та Goulon у 1959р., коли стан стовбурової арефлексії, відсутності спонтанного дихання та відсутності свідомості з'явився у 23 пацієнтів. Тоді медики використали термін «le coma de'pase» - «стан за межами коми» або «замежна кома». Лише через десять років Гарвардська школа медицини прийняла це, як новий критерій констатації смерті. А у 1979р. був опублікований меморандум, який прирівнював смерть мозку до смерті людини в цілому.

Зараз, по сплину майже сторіччя, існує порядок констатації та діагностичні критерії смерті мозку людини, який дозволяє не витратити марні ресурси (фізичні, матеріальні, психічні) на той стан організму, коли допомога вже неефективна. Натомість, сучасні дослідження та статті все більше направлені на прийняття факту смерті мозку, як пускового механізму до розвитку трансплантології та порятунку живих.

Показаннями до ініціації процедури констатації смерті мозку є наявність коми III ступеня за певних умов. Ініціація такої процедури через розгляд пацієнта як потенційного донора неприпустима. Лише у випадку підтвердження незворотної смерті - констатації смерті мозку пацієнта консиліумом лікарів, померла особа може розглядатися як потенційний донор.

Висновки: при наявності в медкарті «Акту про констатацію смерті мозку людини», дата смерті - це дата коли констатовано смерть мозку, а не дата відключення від апаратури.

В рамках відділень реанімації та інтенсивної терапії необхідне всебічне висвітлення концепції смерті мозку, подальше удосконалення її правових основ, та роз'яснення морально-етичних протиріч медикам та суспільству.

Ключові слова: смерть мозку, дата смерті, померла особа.